

خادمان خوش لحن حریم رضوی

طرح «مکبران نوجوان» بیش از ۶۵۰ نوجوان مستعدرا در جایگاه مکبری حرم مطهر قرار داده است

طنین انداز کنند. نوجوانانی که بین ۱۲ تا ۲۰ سال سن دارند و

میراثدار یک خدمت کهن شده‌اند.

قاریانی که مکبر شدند

رئیس اداره اقامه نماز حرم مطهر رضوی می‌گوید: در ماه مبارک رمضان، برنامه‌های حرم مطهر حال و هوای خاصی به خود می‌گیرد. فریضه نماز هم از جمله برنامه‌های معنوی است که در صفوف منظم در سه وعده روزانه با حضور خیل عظیمی از زائران و مجاوران برپا می‌شود که به گفته رئیس اداره اقامه نماز حرم مطهر رضوی، افراد زیادی در برگزاری مراسم مشارکت دارند. مکبران یکی از گروه‌های حاضر در برنامه‌های نماز هستند و با توجه به جمعیت زیاد نمازگزاران، بر جایگاه مکبران و انجام درست این مسئولیت تأکید شده است. همین تأکید بر جایگاه مکبر سبب شده تا برنامه‌های مختلفی برای خادمان این حوزه تدوین شود.

وی توضیح می‌دهد: تا پیش از سال ۱۳۹۸ یکم حرم مطهر برای به‌کارگیری مکبران به بزرگ‌ترها بود. از این زمان به بعد و در راستای ارائه خدمت مناسب و ایجاد ظرفیت برای رشد نوجوانان، فرایندهایی برای به‌رمندی از نوجوانان مستعد

اقامه نماز، اولویت حرم

در ایام ماه مبارک نوجوانان و جوانان قرآن دوست شهرمان علاوه بر حضور در جلسات قرآنی ماه مبارک حرم مطهر، در جایگاه مکبری هم فعال هستند. جایگاهی که برای سال‌های طولانی در اختیار خادمان بود، اما حالا فرصت به نوجوانان رسیده تا در این فضا، صدای خود را در لابه‌لای صف‌های نماز

رسیدن از روزهای پراسترس به عشق خدمت

این دو برادر مکبر حرم مطهر رضوی هستند

به محض رسیدن خبر آغاز طرح مکبران نوجوان از سوی عمو و پدرشان، خود را مستعدرشد در این فضا دیدند. از طرفی چه بهتر از اینکه بتوانی در سن کم در حریم رضوی خدمت کنی! اولین طور محمدمهدی و علی نجفی خود را به دفتر امور مکبران رساندند تا لایس خدمت در جایگاه مکبری ببوشند. دو برادری که سه سال است خادمیار حرم هستند و با شنیدن صدای اذان در جایگاه مکبری می‌ایستند. محمدمهدی قدر موقعیت این روزها را خوب می‌داند و می‌گوید: خوشحالم که می‌توانم در اینجا خدمت کنم. من در مسجد محله مکبری می‌کردم اما وقتی به اینجا آمدم خیلی آموزش‌ها را گذراندم که موجب شد در کرام پیشرفت کنم. برادر بزرگ‌تر هم خوشحال است که هر هفته یک بار می‌تواند صدای خود

را از بلندگوهای حرم بشنود. او می‌گوید: حس خوبی است که نماز چندصد نفر را مکبری کنی. آن‌هم در صحن و سرای رضوی و در ماه مبارک رمضان که حس خوبی دارد. جمعیتی که بعضی وقت‌ها به چند هزار نفر می‌رسد. این لطف امام رضا(ع) است. هر دو برادر به خاطر دارند که روزهای اول مکبری برای نمازگزاران زیاد چه استرسی داشته‌اند، اما اکنون از آن استرس خبری نیست و جز عشق و علاقه چیزی در میان نیست. علی، مکبری در رواق دارالسلام را بیشتر دوست دارد و محمدمهدی هم دوست دارد همیشه در رواق حضرت زهرا(س) مکبر باشد چون جمعیت بیشتری به آنجا می‌آید.

خلاصه از نماز صبح که پس از سحری است تا افطار، هر وقت در صفوف نماز جماعت قرار گرفتند این صدای مکبران نوجوان است که شمارا برای ادای نماز جماعت همراهی می‌کنند.

بلندگویی و در هر لحظه از روز شنیده شود. آیات آسمانی از پیش از اذان صبح تا محفل‌های قرآنی شبانه در صحن و سرای حرم حضرت رضا(ع) تلاوت می‌شود.

علاوه بر تلاوت این آیات آسمانی، در طول روز برنامه‌های مختلفی با عنوان آموزش و ترویج قرآن کریم نیز برگزار می‌شود. این برنامه‌ها به همت دارالقرآن الکریم حرم مطهر رضوی و ذیل مجموعه معاونت تبلیغات اسلامی آستان قدس رضوی و در دو بخش آقایان و بانوان برپاست که در ادامه مروری بر آن داریم.

مکبر دهه‌نودی حرم مطهر

اکنون ۶۵۰ نوجوان مستعد و توانمند با هماهنگی دارند. جذب این نوجوانان از جلسات قرآنی آغاز شد و در ادامه تبلیغ این فضای کاری در مدارس و مساجد ادامه یافت که موجب شد مراجعات زیادی از سوی نوجوانان مستعد به دفتر امور مکبران صورت گیرد. پس از مراجعه متقاضیان مکبری به حرم مطهر، یک تست از آن‌ها گرفته می‌شود. این تست شامل موضوعات مختلفی در توانایی قرائت قرآن و اذان است. پس از پذیرش در این مرحله، برای ادامه کار و آزمون نهایی معرفی می‌شوند و پس از قبولی در این قسمت، نوجوانان مکبر به مرکز امور خادمان برای جذب به عنوان خادمیار مکبر معرفی می‌شوند. خدمات به‌مانند خادمیاران کاری است که این خادمان نوجوان انجام می‌دهند. مکبران نوجوان، هفته‌ای یک نوبت برای یک وعده نماز دعوت می‌شوند و یک شیفت چهار ساعته، شامل مکبری نماز جماعت در اماکن متبرکه، توجیهات و کلاس آموزش را سپری می‌کنند. نوجوانان ۱۲ تا ۲۰ ساله در طرح مکبران نوجوان جذب می‌شوند. اکنون ۲ درصد از مکبران حرم مطهر دهه نودی‌ها هستند و ۸۵ درصد را دهه هشتادی‌ها تشکیل می‌دهند. به این ترتیب بیش از ۸۷ درصد مکبران حرم مطهر، نوجوانان فعل هستند. علاوه بر مکبران نوجوان، تعداد نوجوان مستعد در حوزه مداحی و مدح اهل بیت(ع) هم جذب این دفتر شده‌اند.

کلام آسمانی جاری در حریم رضوی

برگزاری برنامه‌های قرآنی مختلف با هدف آموزش و ترویج فرهنگ قرآنی در بارگاه حضرت رضا(ع) در طول سال

کلام خدا، جاری از طلوع تا غروب. این صدای زیبایی معنوی ممکن است از هر بلندگویی و در هر لحظه از روز شنیده شود. آیات آسمانی از پیش از اذان صبح تا محفل‌های قرآنی شبانه در صحن و سرای حرم حضرت رضا(ع) تلاوت می‌شود.

علاوه بر تلاوت این آیات آسمانی، در طول روز برنامه‌های مختلفی با عنوان آموزش و ترویج قرآن کریم نیز برگزار می‌شود. این برنامه‌ها به همت دارالقرآن الکریم حرم مطهر رضوی در سال‌های اخیر مورد توجه بوده که در ادامه بر این فعالیت‌ها هم

مروری داریم.

آموزش و ترویج مختص خانم‌ها

آموزش و ترویج دو شاخه اصلی فعالیت‌های قرآنی دارالقرآن الکریم در بخش بانوان است. اموری که به صورت کامل توسط بانوان این مجموعه پیش می‌رود. کارشناس آموزش‌های قرآنی دارالقرآن الکریم توضیح می‌دهد: برنامه‌های آموزشی و برنامه‌های ترویجی تبلیغی دو بخش عمده فعالیت‌های قرآنی دارالقرآن الکریم را در بر می‌گیرند. خدیجه غلامرضا پور ادامه می‌دهد: برنامه‌های آموزشی شامل کارگاه آموزشی عمومی، کارگاه، کلاس و مسابقه ویژه زائران و مجاوران بارگاه منور رضوی در دارالقرآن الکریم ارائه می‌دهد.

آموزش به نوجوانان در اولویت

معاونت تبلیغات اسلامی حرم مطهر رضوی با هدف ترویج معارف قرآنی و اهل بیت(ع) خدمات و فعالیت‌های قرآنی متنوعی را در قالب محفل، نشست‌های عمومی، کارگاه، کلاس و مسابقه ویژه زائران و مجاوران بارگاه منور رضوی در دارالقرآن الکریم ارائه می‌دهد.

■ رواق حضرت زهرا(س) پایگاه قرآنی بانوان خدیجه غلامرضا پور در ادامه گفت‌وگو به محوریت رواق حضرت زهرا(س) در برنامه‌های قرآنی اشاره می‌کند و می‌گوید: بیشتر برنامه‌های قرآنی خواهران در این مکان متبرکه برپاست و از این جهت این رواق به عنوان پایگاه قرآنی بانوان در حرم مطهر رضوی در نظر گرفته شده است. به این ترتیب که محافل قرآنی در این فضا برگزار می‌شود و برنامه‌های آموزشی در سایر اماکن متبرکه حرم مطهر رضوی. برگزاری مسابقات بخش دیگری از فعالیت‌های ترویجی تبلیغی ذیل مجموعه دارالقرآن الکریم است.

برنامه‌های قرآنی در ماه نزول قرآن

با رسیدن ماه مبارک رمضان و ایام نزول قرآن، خواهران دارالقرآن الکریم هم برنامه‌های ویژه‌ای دارند. به این ترتیب که در طول ۳۰ روز پیاپی محفل قرآنی همراه با قرائت و تفسیر آیات در رواق حضرت زهرا(س) ویژه بانوان برگزار می‌شود. برنامه‌ای که با مشارکت زائران فضایی معنوی ارقام می‌زند.

موازی با این برنامه، محفل قرآنی دختران

ترتیل قرآن کریم همراه با بیان

معارف قرآنی هر روز پس از نماز صبح در رواق امام خمینی(ره)، ترتیل سوره یاسین هر روز پس از نماز صبح در مسجد گوهرشاد و برپایی کرسی تلاوت قرآن کریم با حضور قاریان بین‌المللی در رواق امام

خمینی(ره) بخشی از مراسم قرآنی است. علاوه بر این مراسم‌ها که با حضور عموم زائران برپا می‌شود، از سوی مدیران آستان قدس رضوی به آموزش و ترویج قرآن در میان نوجوانان هم تمرکز ویژه‌ای شده است. برگزاری محفل ویژه نوجوانان با تلاوت قاریان نوجوان و آشنایی با مفاهیم و آموزه‌های قرآن و عزت در قالب قصه، نمایش، مسابقه و... بخشی از برنامه‌های قرآنی ویژه نوجوانان است. این برنامه

بالاست.

یادداشت

نعمت همجواری با امام رضا(ع) را قدر بدانیم

حجت الاسلام میثم علی‌پناه

جا دارد در همه ایام و مناسبت‌های مقتضی به این زیارت اهتمام داشته باشیم، چون در سایه آن، آثار و برکاتی برای زائر حاصل می‌شود که در هیچ زیارت دیگری وجود ندارد. این هم از سعادت ملت ایران است که با مرقد نورانی امام رضا(ع) همجوار هستند و به تعبیر امام خمینی(ره) جا دارد خراسان پایتخت ایران باشد، چون همه ما در پرتو برکات و عنایاتی هستیم و بلاایی در سایه این همجواری از ما دور می‌شود که خود از آن بی‌خبریم!

امروز جامعه نیازمند رأفت امام رضایی است؛ مرحوم علامه طباطبایی(ره) می‌فرمودند: همه ائمه(ع)، رؤف هستند اما رأفت امام رضا(ع) برای ما ملموس است. ما به عنوان محب و زائر و شیعه امام رضا(ع) باید به‌گونه‌ای عمل کنیم که رأفت و مهربانی ما برای دوستان و محبان گرفتار امیرالمؤمنین(ع) قابل درک و ملموس باشد، مثل امام رضا(ع) که محبتشان را به مردم می‌رساندند. باید اگر کسی در اطراف ما گرفتار است به عنوان شیعه امام رضا(ع) به کمک او برویم.

به گفته یکی از اساتید در مکتب اهل بیت(ع) و امام رضا(ع)، «به من چه» و «به تو چه» نداریم! نمی‌شود شیعه پرورش یافته امام رضا(ع) باشیم اما در برابر گرفتاری اطرافیان و دیگران دغدغه‌مند نباشیم. رسول خدا(ص) فرمودند: به من ایمان نیاورده آنکه شب سیر می‌خوابد در حالی که اطرافیان‌ش سر گرسنه بر بالین می‌گذارند.

باید در حد توان کمک کنیم و اجازه دهیم رأفت امام رضا(ع) در دل ما تأثیر بگذارد و ما را هم به آرامش و مهربانی برساند، طوری که مردم در اطراف ما احساس آرامش کنند. حضرت سیدالشهدا(ع) می‌فرمایند: اگر کسی یک نفر را در دنیا شاد کند، خدا در دنیا و آخرت او را شاد می‌کند و از کارش گره می‌گشاید.

گره‌گشایی از کار دیگران آثار دنیوی و اخروی عجیبی دارد، به طوری که در روایات است انسان وقتی با این آثار در آخرت مواجه می‌شود حسرت می‌خورد که چرا در دنیا بیشتر به کار مردم رسیدگی نکرده است.

امام رضا(ع) در نامه به فرزندشان جواد الاثمه(ع) می‌نویسند: «ای پسر! به من خبر رسیده خدمتکاران، تو را از در کوچک خانه بیرون می‌برند، زیرا یخل دارند از ناحیه تو خبری به کسی برسد. تو را به حقی که بر گردنت دارم، هنگام وارد شدن به خانه و خارج شدن، از در بزرگ رفت و آمد کن و همراه خود طلا و نقره فراوان بردار و به هر که از تو درخواست کرد، عطا کن ... می‌خواهم خداوند در پرتو اتفاق، مقامت را بالا برد. پس ببخش و اتفاق کن و جز از خدا مترس.»

این دستور اخلاقی مهم و مؤثر است که باید به آن توجه شود. آن‌ها که خود را مرید امام رضا(ع) می‌دانند نباید از رفت‌وآمد با گرفتاران عار داشته باشند و در برابر مشکلات آنان بی‌تفاوت باشند؛ آن‌ها که شرایط دارند باید به مُر دستور امام رضا(ع) عمل کنند.

قدر نعمت همجواری با امام رضا(ع) را بدانیم، می‌توانیم با کمی قناعت و صرفه‌جویی، بدون ویزا و منت کشیدن هر از گاهی خود را در مدار این فیض قرار دهیم. خدا می‌داند از این زیارت چه فیضی نصیب زائر می‌شود، پس خود را محروم نکنیم.